

Ένωση Πτυχιούχων Περιβαλλοντολόγων Ελλάδας (ΕΠΠΕ)

Βουλγαροκτόνου 30, Αθήνα 11472

τηλ/φαξ: +30 210 6492095

Ιστοσελίδα: www.eppe.gr

Email: grammateia@eppe.gr

ΥΠΟΜΝΗΜΑ Ι

Τεκμηρίωση επάρκειας γνωστικού – διδακτικού αντικειμένου των αποφοίτων του Τμήματος Περιβάλλοντος στο επιστημονικό αντικείμενο της Χωροταξίας

Ο **Χωροταξικός σχεδιασμός** αποσκοπεί στη καλύτερη δυνατή οργάνωση και ρύθμιση του χώρου, με στόχο την αειφόρο ανάπτυξη. Εξετάζει την κατανομή, τις σχέσεις και τις αλληλεπιδράσεις των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων που συγκεντρώνονται σε ένα δεδομένο χωρικό επίπεδο και προτείνει τις αναγκαίες πολιτικές και θεσμικές ρυθμίσεις «για την ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη και τη φυσική οργάνωση του χώρου σύμφωνα με μια συνολική στρατηγική»¹.

Ειδικά σήμερα το πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής, της περιβαλλοντικής υποβάθμισης και του ανταγωνισμού για την χρήση του χώρου από φυσικές, κοινωνικές και οικονομικές δραστηριότητες αναδεικνύεται ολοένα και περισσότερο ως κυρίαρχη παράμετρος του σχεδιασμού σε ένα σύνθετο και **μεταβαλλόμενο περιβάλλον**, ο στόχος της **βιώσιμης ανάπτυξης** αποτελεί το **κυρίαρχο ζητούμενο της χωρικής ανάπτυξης**.

Χωροταξία και περιβάλλον είναι εξάλλου δυο συνδεδεμένα αντικείμενα καθώς η ανάλυση και ο σχεδιασμός του χώρου στηρίζεται τόσο στην βάση των φυσικών του χαρακτηριστικών, όσο και στην επίγνωση των ανθρωπογενών ρυθμίσεων και του πλαισίου νομολογίας που διέπει την διαχείρισή του.

Χαρακτηριστικά αυτής της αντίληψης αποτυπώνονται στην δομή της ελληνικής διοίκησης και το θεσμικό πλαίσιο της χώρας. Για παράδειγμα η Δ/ση Χωροταξίας του ΥΠΕΚΑ διοικητικά υπάγεται στην Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος, ενώ το νομικό πλαίσιο που διέπει την χωροταξία ρυθμίζεται

¹ Κεφάλαιο για την Εδαφική Συνοχή, Σύνοδος Υπουργών Ε.Ε. Περιφερειακής Ανάπτυξης 1983

από τον Νόμο Ν.2742/1999 με τον τίτλο «Χωροταξικός σχεδιασμός και αειφόρος ανάπτυξη», συνδέοντας τα δύο αντικείμενα της χωροταξίας και του περιβάλλοντος.

Η **ανάλυση** και ο **σχεδιασμός του χώρου** τόσο στην βάση **των φυσικών** του χαρακτηριστικών, όσο και στην **ανάλυση των ανθρωπογενών** ρυθμίσεων καθώς και της **νομοθεσίας** που διέπει την διαχείρισή του, **αποτελεί βασική παράμετρο των σπουδών του Τμήματος Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου**. Ενός τμήματος που το περίγραμμα σπουδών του συνιστά μοναδικότητα στην χώρα μας δεδομένου ότι από το προπτυχιακό επίπεδο ακόμη, προάγει την **ολιστική διάσταση της διαχείρισης του περιβάλλοντος** και κατ' επέκταση της **διαχείρισης του χώρου**.

Έτσι η αφαίρεση του Μελετητικού Πτυχίου κατηγορίας 01 «Χωροταξικών και Ρυθμιστικών Μελετών» από τους πτυχιούχους Περιβαλλοντολόγους δεν συνιστά ενέργεια με καίριες νομικές προέκτασης μόνον, αλλά **αποτελεί αδικαιολόγητη και ανατιολόγητη αμφισβήτηση ουσιαστικών πεδίων του γνωστικού μας αντικειμένου**, έχοντας υπόψη ότι ένας απόφοιτος του Τμήματος Περιβάλλοντος, βάσει του σημερινού προγράμματος σπουδών, διδάσκεται τα ακόλουθα γνωστικά αντικείμενα με έντονη την χωρική/αναπτυξιακή/διαχειριστική διάσταση:

- Οικονομία και περιβάλλον I και II
- Περιβαλλοντική νομοθεσία
- Εισαγωγή στο τοπογραφία και Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών
- Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών στο Περιβάλλον
- Χωρικός περιβαλλοντικός σχεδιασμός I
- Χωρικός περιβαλλοντικός σχεδιασμός II
- Εισαγωγή στη τηλεπισκόπηση
- Σχέδιο στην περιβαλλοντική διαχείριση
- Περιβαλλοντική πολιτική
- Οικονομική αξιολόγηση περιβάλλοντος
- Περιβαλλοντικές εφαρμογές τηλεπισκόπησης
- Περιβαλλοντικές εφαρμογές συστημάτων γεωγραφικών πληροφοριών
- Σχεδιασμός προστατευταίων περιοχών
- Οικολογία τοπίου
- Σπουδαστήριο διαχείρισης περιβάλλοντος
- Χωροταξία

Ενώ επιπλέον ως το 2002 διδασκόντουσαν τα μαθήματα:

- Οικονομικά γης και ακινήτων
- Εισαγωγή στον Περιβαλλοντικό Σχεδιασμό
- Περιφερειακή ανάπτυξη (αντικαταστάθηκε από το Μάθημα Χωρικός περιβαλλοντικός σχεδιασμός I)
- Ειδικά θέματα Νησιωτικού Σχεδιασμού (αντικαταστάθηκε από το Μάθημα Χωρικός περιβαλλοντικός σχεδιασμός II)
- Ανάλυση Περιβάλλοντος Χώρου I και II (αντικαταστάθηκε από το μάθημα Χωροταξίας)
- Οικονομία και Περιβάλλον III
- Περιβαλλοντική Πολιτική και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση

Παράλληλα, το Τμήμα Περιβάλλοντος κατά το διάστημα 1991 -2002 διέθετε τον τομέα «Γεωγραφίας και Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού» με κύριο προσανατολισμό την χωρική ανάλυση. Ο τομέας αυτός μετέπειτα λόγω της διεπιστημονικότητάς του, άλλα και της δημιουργίας του Τμήματος Γεωγραφίας στην ίδια σχολή, συγχωνεύτηκε στους τομείς «Περιβαλλοντικής Διαχείρισης» και «Εφαρμοσμένων Περιβαλλοντικών Επιστημών και Περιβαλλοντικής Τεχνολογίας».

Θα ήταν ίσως χρήσιμα αποκαλυπτική μια ευθεία αντιπαράθεση των γνωστικών εφοδίων ενός πτυχιούχου Περιβαλλοντολόγου με τα αντίστοιχα εφόδια άλλων επιστημονικών κλάδων που εκ προοιμίου πλέον τίθενται σε πλεονεκτικότερη θέση ως προς την δυνατότητα εφαρμογής γνώσεων και ικανοτήτων και άρα επαγγελματικής εξέλιξης στην γνώση της χωροταξίας. Ωστόσο μια τέτοια προσέγγιση δεν εκφράζει τη φιλοσοφία μας. **Θεωρούμε ότι ένας ανεπτυγμένος νους πράττει πάντα θετικά.** Όχι μόνο γιατί πιστεύουμε στο βάθος της επιστημονικής μας κατάρτισης αλλά και γιατί σεβόμαστε τον κόπο όλων των νέων ανθρώπων που θεωρούν τις σπουδές τους εχέγγυο για κάτι καλύτερο τόσο στο προσωπικό όσο και στο συλλογικό επίπεδο.

Μας είναι εξαιρετικά δυσάρεστη η θέση που βρισκόμαστε σήμερα αφού πρέπει να αποδείξουμε τα ανωτέρω αυτονόητα. **Διαπιστώνουμε πλέον ότι η προάσπιση της επιστημονικής και επαγγελματικής μας υπόστασης διέρχεται δυστυχώς και μέσα από διαύλους που σχετίζονται με την λειτουργία του αθεμίτου ανταγωνισμού. Ένα πλαίσιο ανταγωνισμού όμως που αντί να «αξιοποιεί» και να επιβραβεύει την γνώση και την μάθηση, αναδεικνύοντας τις**

προσωπικές δεξιότητες και αφήνοντας την «αγορά» να επιλέξει τον ικανότερο, δημιουργεί τετελεσμένα και ευνοεί επιστημονικούς / επαγγελματικούς κλάδους, περιχαράκωνοντας με προκλητικά ευνοϊκό τρόπο πάσης φύσεως επαγγελματικά δικαιώματα.

Εξάλλου, η κρίση της γνωστικής και επαγγελματικής επάρκειας μας για την εκτέλεση χωροταξικών και ρυθμιστικών μελετών, έχει κριθεί και στην αγορά εργασίας αφού οι πτυχιούχοι περιβαλλοντολόγοι είχαν δικαίωμα κτίσης των εν λόγω Πτυχίων Μελετητή και ουδέποτε προέκυψε ζήτημα μη καλής εκτέλεσης έργου από συνάδελφο μας.